

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitală : Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
In Districte : " 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
In străinătate : " 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director : D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In România : La administrațiune, Tipografia Ștefan Mihălescu, Strada Covaci, Nr. 14 și la corespondenții ziarului din județe.
In Paris : La Societe Havas, place de la Bourse, 8.
In Viena : La Heinrich Schalek, I, Wollzeile, 12, Biroul Central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
In Hamburg : La Adolf Steiner, Gänsemarkt, No. 58. Biroul de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pag. IV 30 bani. Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Reclame pe pagina II-a 5 lei. Scrisorile nefrancate se refuza.
Articolele nepublicate nu se inapoiază.
Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

Prim-Redactor : STEF. C. MICHAILESCU.

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele străine.

Clușiu, 14 Iuliu.

Comisiunea internațională pentru stabilirea granițelor ungaro-românești și-a terminat aici, pe cât a stat în putință, lucrările sale și s'a transportat acum la fața locului, pentru constatarea topografică necesară la delimitare. Comisiunea aceasta trebuie să demarceze întreaga linie de frontieră între Ungaria și România. Ca bază a lucrărilor, s'a luat hotărârile păcii de la Sîstow, precum și un document din 1792 pentru regularea granițelor. Chărțile statului-major austro-ungar vor fi consultate. Membrii comisiunii au căzut deja la un acord asupra punctelor principale; chestiunile de detalii se vor rezolva la fața locului. Revisuirea granițelor se va începe la punctul numit *Petrile Roșii*, unde se atinge granița românească cu a Bucovinei și a Transilvaniei. De ici comisiunea va continua drumul și se va opri la Scăricioara. Încheierile comisiunii se vor considera ca interemistice, până ce nu vor fi aprobate de ambele guverne.

Paris, 14 Iuliu.

Azi dimineață la 9 ore s'a desvilit statura Republicii. De față au fost președintele consiliului municipal, Prefectul Senei, senatorii din Paris, deputații și o enormă mulțime de oameni. Prefectul Senei iatre altele a zis : Statua Republicii tine rămura de oliv în mână sa, pentru ca să arate lumii, că a trecut timpul forței brutale. În locul acțiunii revoluționare a venit sufragiul universal. Actuala republică trebuie să se întemeieze puternic pe acest drept. Ea va continua a exista ca un guvern ce și urmează paclnic drumul său, desprețuind neputnicioasele amenințări ale vrăjmașilor săi. Națiunea franceză nu caută să impue în nimic altor popoare, dar cere ca să fie lăsată, să și vadă în pace de triburile ei interne. Nici un sacrificiu nu i se va parea destul de mare, pentru a și apăra independența sa.

Președintele a cerut pentru Paris acordarea unor libertăți municipale și a făcut câte-va aluziuni la amnestia. Terminându-se discursul, mulțimea erupse în aclamațiuni entusiaste. Nu se auzia de cât : „Trăiască Republica!” și „Trăiască Amnestia!” Orașul e înfrumusețat cu stindarde. Pe străde se observă animație mare. Timpul e cam indoișor. În timpul revistelor militare de pe Longchamps cerul a fost puțin încărcat cu nori. Publicul a aplaudat trupele. Seara a început să plouă.

Londra 14 Iuliu.

„Daily News” anunță : Situațiunea în Creta devine foarte critică. Guvernorul Photiades-bey a primit instrucțiuni, să încaseze cu forță armată dările ce se refuză. Revoluțiunea e iminentă.

Se aude că Austria a respins ajutorul moral ce l'a invocat Albanezii într-un apel adresat tuturor Puterilor. (Vezi apelul albanez pe pag. II a prezentului număr la „Din afară.” Red.)

Warsavia, 14 Iuliu.

„Politische Correspondenz” află : noul guvern general al Warsoviei, generalul Gurko, nu e dispus să porniască pe calea completei rusificării a Poloniei, după cum vor unele organe de publicitate ruse să și tragă linia viitorii lui atitudinii. Generalul Gurko și-a manifestat guvernului său dorința, să nu i se dea instrucțiuni prea stricte și detaiate, ci să și lase la început ceva mai liber, până ce se va familiariza cu împrejurările din Polonia și numai atunci se va decide pentru o direcțiune definitivă politică și administrativă.

Constantinopol, 14 Iuliu.

Reîntorcându-se și ambasadorul rus Nelidoff la postul său, se vor începe îndată lucrările pentru soluțiunea chestiunii, până la câtă sumă să fie supuse Statele de pe Peninsula balcanică, să ia asupra-le din datoria de Stat turcească.

Rusia, 14 Iuliu.

Adunarea națională se va întruni în luna viitoare, pentru aprobarea unei linii de drum de fier ce va porni de la Sophia și va trece pe la Pirot, Sarambey, Sîstow și Kôstendil. Ministrul Soboleff și Burnoff, cari se află tot în Rusia, vor sosi în curând în Bulgaria, ca să fie de față la adunarea generală.

Londra 14 Iuliu.

Toate actele guvernului egiptean în privința cholerei s'au dovedit ca absolut fără valoare. Generalii englezi au încercat să dea tot ajutorul posibil, pe răspunderea lor proprie. Cholera s'a întins încet-încet

pe Nil în sus. S'a infectat cu totul opt localități, între cari se află Tanta și Benha. În Cairo, Port-Said și Suez nu s'a constatat până acum nici un caz de boală. Guvernul trimite medicii englezi la fața locului.

Serviciul Telegrafic al „României Libere”

16 Iuliu — 3 ore seara

Londra, 16 Iuliu.

„The Daily News” și „The Standard” sunt favorabile înțelegerii intervenite între guvernul englezesc și compania canalului de Suez. „The Standard” zice chiar că Engliera nu trebuie să supere pe Franca pentru o cestiune de tarifi. „The Daily News” consiliază d'a întrebuița opt milioane de livre sterlinge la cumpărarea acțiunilor de Suez și zice că aceasta va înlătura multe obstacole. „Times” atacă cu violență Cabinetul Gladstone, cu ocazia înțelegerii sale cu d-nul de Lesseps.

(Havas).

A se vedea ultime sciri pe pag. III-a.

București, 5 Iuliu.

Nu știm ce-or fi lucrând subcomisiunile Parlamentului, cărora li s'a lăsat sarcina, d'a combina proiectul de revizuirea constituțiunii. Bănuim numai, după cele ce citim în „România”, că este divergență de idei între subcomisiuni și bătrânul organ al liberalismului.

D-nul Rosetti voește o scădere cât de mare de cens, scrutinul de listă pe trei județe și reprezentarea minorităților. Cei-alții nu par dispuși a urma pe d. Rosetti. Ce vrea însă, până acum nu se știe.

Față cu această neînțelegere, noi stăm de partea d-lui Rosetti, când este vorba de scrutinul de listă, chiar pe trei județe, și de reprezentarea minorităților. Nu ne învoim însă cu scăderea censului, așa cum ar dori-o decanul presei. Cerem însă cu stăruință, și în această privire, pare că suntem uniți cu toții, secretul deplin al votului.

Nu ne învoim cu scăderea prea mare a censului — sub 600 lei venit, cum pare a voi *România* — pentru că n'avem convingerea, că neatîrnarea colegiului e în raport cu numărul alegătorilor.

Practica regimului reprezentativ în România ne-a dat dureroase dovezii, în privința aceasta. Colegiile electorale, cele mai la keremul guvernelor, au fost togmăi colegiile cele mai numeroase. Pretutindeni colegiul IV și în cele mai multe locuri colegiul III au fost zestre guvernamentală. Nu mai pre acolo, unde inteligența, fiind mai numeroasă, a putut dobândi un ascendent asupra masei, colegiul a putut să reziste poruncii stăpânirii.

Pentru a avea colegiul independent, este nevoie de oameni independenți, și ast-fel de oameni nu sunt de cât aceia, cari au destulă cultură, prin care să poată trăi afară din buget și să înțeleagă valoarea regimului reprezentativ, și aceia cari au destulă avere, în cât să nu și pese de cine o fi la guvern.

Această considerațiune ne face pe noi să fim în contra lărgirii censului. Trebuie să se lase în Statul nostru o egală, dacă nu o predominanță influență, averii și inteligenței, cum se lasă sărăciei și ignoranței. Cu cât vor ciuinti mai mult din cens și n'om ținea în seamă valoarea intelectuală, cu atâtă vom încredința puterea în Stat clasei ce n'are nici idee de Stat,

ci numai dorințe vagi și caracter material.

Înțelegem, ca tot cetățianul să aibă dreptul de vot, căci tot cetățianul contribuie la sarcinile publice și și dă viața pentru apărea Statului. Nu înțelegem însă nivelarea egalizătoare, nu înțelegem amestecul fără normă a claselor sociale. Cine contribuie mai mult și cine este mai cult, trebuie să aibă o înviurire mai mare în Stat, de cât cali-ul și ignoranțul.

Singura simplificare, pe care timpul și starea noastră socială ne-ar permite s'o facem cu folos acum pentru regimul nostru reprezentativ, stăruim a crede că este aceea pe care am propus-o noi; și adică :

Reducerea colegiilor electorale la trei, pentru Cameră, și compunerea lor

din cei ce plătesc un impozit de la 1000 lei în sus și din inteligența înaltă, pentru colegiul I ;

din cei ce plătesc un impozit de la 100 lei până la 1000, și din gradele militare superioare, pensionarii, profesori, etc., pentru colegiul II ;

iar restul formând colegiul III, de esbit în orașenesc și în rural, alegând direct ori prin delegațiune, dar cu restricțiunea puținței d'a și scrie votul ;

măntinerea a două colegii, pentru Senat, compuse : unul, din cetățenii cu venit fonciar rural, de la 3000 lei în sus ;

altul, din cei cu venit fonciar rural de la 1000 lei până la 3000, din cei cu venit fonciar urban de la 200 lei în sus, și din inteligența înaltă.

Orice simplificare mai întinsă ca aceasta o credem vătămătoare creșterii noastre constituționale și ascunzând în cutele sale o apropiată reacțiune feudală.

Problema actuală nu e de caracter teoretic. În rațiune dificultățile se desleagă mai ușor. Acolo e de ajuns un singur colegiu, cu votul tutulor direct, cu dreptul chiar al femeilor de a lua parte la conducerea politică și administrarea civică a Statului.

Noi voim să facem acum un progres, în sensul desguvernamentalizării — dacă ni este permis a întrebuința acest termen — colegiilor electorale, și al asigurării unei independențe publice. Cei ce împing lărgirea și reducerea colegiilor mai departe, uită realitatea, pentru a se asviri în leagănul iluziunilor teoretice.

Nu și putem urma pe această cale. Cea ce cer ei astăzi se va putea face peste 10, 15 ani, dar cu condițiune, ca până atunci să se practice cât se poate de sincer sistema electorală propusă de noi, și să se caute a se da un avînt culturai publice.

De aceea, stăruind în această grupare a colegiilor electorale, primim fără nici o teamă scrutinul de liste pe trei județe. L'am primi chiar pe mai multe, căci ne oferă bunuri mai sigure, de cât alegerile de clopotniță. Atunci vom avea reprezentanți politici ai țării, cunoscuți pentru faptele lor în toată întinderea Statului, iar nu câte un irodaș de provincie, despre a cărei existență pe lume, nimeni nu știe, de cât o parte din țirgoveții clopotniții. Atunci, chiar corupțiunea individuală, ca și corupțiunea guvernamentală, nu va putea să ia proporțiunile scandaloase, ce cu jale vedem că le-a luat prin județe până acum.

O ast-fel de reformă va fi bine-făcătoare; ea va aduce o nouă eră în viața noastră constituțională. Parlamentul având mai mult prestigiu moral, guvernele eșite dintr'un ast-fel de parlament vor fi mai vrednice de înalta lor chiamare în Stat.

Pentru o ast-fel de reformă luptăm noi, cu încredere în viitorul acestei țări.

CRONICA ZILEI

D. Cariagdi, primarul capitalei, a fost a laltă ieri la Sinaia spre a prezenta omagiile sale M. Sale Reginei și a O felicită d' bună venire.

Starea sănătății d-lui prim-ministru I. C. Brătianu s'a mai îmbunătățit puțin; d-sa a putut lucra ieri cu diferiții șefi de serviciu din ministerul de resbel.

D. Dim. Sturdza, ministrul nostru de externe, se află actualmente la Baden-Baden. Congediul d-sale espiră la 10 curent, după cum se știe, prin urmare peste 3-4 zile urmează a se întoarce în țară, dacă nu cum-va i se va prelungi.

Se vorbește că după întoarcerea d-lui ministru Sturdza, va pleca la băi în străinătate d. G. Chițu, ministrul de interne iar cu interimul acestui minister va fi însărcinat d. ministru Aurelian.

D. colonel Lipoianu, directorul telegrafelor și postelor s'a întors din călătoria d-sale, întreprinsă pentru inspectarea biurourilor.

Azi se încep alegerile de senatori la colegiul universității din Iași și la colegiul II din Brăila.

Alegerea de senatori la col. I de Ilfov nu s'a putut face, din cauză că nu s'a intrunit numărul legal de alegători, nici pentru biuro.

Rezultatul alegerilor senatoriale de ieri și a laltă-ieri este următorul :

La coleg. I: Botoșani, d. T. Pisoski; Covurlui, d. P. Borș; Iași, d. general Racoviță; Teleorman, d. general G. Anghelescu; Vlașca, d. B. Christopol.
La col. II: Argeș, d. colonel Mărculescu; Buzău, d. C. Bantăș; Tecuci, d. I. C. Brătianu.

La colegiul I de deputați din Iași, s'a ales d. Leon Negruzi și la colegiul I de senatori din Argeș, s'a ales d. C. Bălcescu.

Decisiunea d-lui ministru de culte și instrucțiune publică, pentru permutarea d-lui Ursianu Valerian, profesor de drept natural și internațional public și privat de la facultatea de drept din Iași la cea din București, cu titlul provisoriu, a apărut în Monitorul oficial de azi.

Această mutare e făcută pe ziua de 1 Iuliu curent.

Pentru constatarea deficitului rezultat din împrumutul făcut de primăria capitalei de la casa de depuneri, pentru marile lucrări publice, s'a numit o comisiune din șeful consiliului comunal, compunându-se din d-nii : Pană Buescu, Procopie Dumitrescu și Grig. Cerchez, dar care până acum nu și-a început încă lucrările.

Se anunță aparițiunea apropiată a unui nou organ financiar, sub titlul : „Economistul român”, care va fi redactat în limba română și franceză.
Fie bine-venit !

Sinaia atrage ca prin un farmec multă lume. Zilele acestea au plecat numeroase familii notabile din capitală, spre a petrece acolo.

Ne pare nespuse de bine, vădând că dragostea de voiajuri în străinătate s'a mai răcit și publicul începe în fine a se mulțumi cu munții și apele noastre.

În fine, cerul se milostivi asupra locuitorilor capitalei. Azi noapte, pe la ora 1¹/₂ a dat o ploaie torrențială, care a ținut mai bine de un sfert de oră. Despre ziua a

mai ploaie puțin, și chiar până acum, cerul e parțial acoperit pe nori.

Efectele bine făcătoare ale acestei ploii, sunt neprețuite.

D. Ath. Moschuna, secretarul general al ministerului de interne, plecând în concediu, va fi înlocuit până la întoarcere, de d. Al. Pencovic, directorul Monitorului oficial și al tipografiei Statului.

D. Constantin Drăgulinescu, fost contabil la biuroul vama Vercoiorova, s'a numit în funcțiunea de șef-perceptor clasa II în serviciul exterior al vămilor, în locul d-lui Dimitrie Mihălescu, depărtat pentru neregularități constatate în serviciu.

Medalia *Serviciul Credincios* de cl. I și II s'a acordat unui însemnat număr de funcționari dependenți de ministerul de finanțe, precum : arhivarii și registratorii din administrațiunea centrală, curtea de computri, monetăria Statului, controlorii și agenții de urmărire și perceptorii fiscali, precum și mai multor învțători și primari din comunele rurale; și în fine, și altor impiegați de diferite specialități; peste tot la vre-o 121 persoane, al căror pomelnic ne este imposibil a și insera în coloanele ziarului. Toți acești medaliați însă, se pot vedea notați în Oficialul de azi.

S'a aprobat vânzarea de veci în loturi mică a moșiei Statului „Sfoara Băltăși și Orzăneasca”, situată în comuna Costieni de-jos, din jud. R. Sărat, pe preț de lei 341,000, asupra mai multor locuitori; iar vânzarea moșiei „Sultan” din jud. Covurlui, s'a anulat, pe motiv că cumpărătorii (tot locuitori) nu au răspuns a cincea parte din preț conform legii, nici taxele de timbru.

Miscarea populației capitalei București pe restimpul de la 26 Iunie până la 2 Iulie este :

Născuți : 67 băieți și 47 fete, total 114, din cari 15 israeliți.

Morți : 78 bărbați și 50 femei, total 128, din cari 9 israeliți.

ATENTATUL DE LA BACAU

În privința acestui condamnatul fapt, guvernul a dat prin „Monitor” următorul :

Comunicat.

Primind telegrama domnilor Ernest Sturza și alții din comuna Bacău, prin care se denunță că d. Costache Radu a fost lovit și rănit de frații Caton, Eugeniu și Dimitrie Lecca, în care telegramă a dăogându-se că în oraș nu se află nici poliție nici procuror, pentru a restabili adevărul se face cunoscut că îndată după comiterea faptului, atât procurorul cât și judele instructor au procedat la cercetare și au decretat chiar mandate de aducere contra agresorilor, cari plecaseră cu trenul din oraș. (Monitorul).

D. I. Lecca a adresat următoarea telegramă, către ziarul „România” :

„Cele relatate prin depeșa lui Rosetti Tețkanu sunt nise infame calomnii, pentru cari voiți cere socoteală autorului.”

«Ioan Lecca.»

DIN AFARA

Apelul Albanezilor către Puteri.

Conducătorii triburilor muntene din Albania de Nord s'au adresat pe la finele lunii trecute către reprezentanții Puterilor aflători în Scutari. Acest apel, care e al doilea, sună :

Noi, conducătorii munților din sus de lacul Scutari, cutesăm să prezentăm dd-voastre cu supunere următoarele : La 9 Iunie am îndrăsnit să adresăm un apel către inaltele guverne ale celor mai luminate și civilizate națiuni din Europa, cunoscând puternicul lor sprijin, pentru a ne scăpa de suferințele în care ne aflăm. De atunci, am aflat cu nespuse bucurie, că umila noastră rugăminte a fost primită cu multa bună-voință din partea inaltelor guverne. Îngrijăți de tot, dar și cu speranțe întemeiate, am așteptat ca marile Puteri europene să mijlociască

a înceta persecuțiunea la care suntem espusi, să o mai potoliască, iar cauza noastră să se ia în desbatere. Din nenorocire însă sprijinul cerut a întârziat. Persecuțiunile guvernului imperial turcesc s'au înăspriț și mai mult. Trupele otomane au năvălit cu furie prin satele noastre, ne-a dat foc locuințelor, ne-a prădat vitele și ne-a devastat semănăturile. După ce am adresat aceea rugăminte, am crezut că e mai bine să ne ținem în defensivă; înaltul nostru guvern însă a aflat cu cale, să paralizese rugăminte noastră către Puteri, și ne-a oferit lupte, scotându-ne pe câmpul de bătae. La primele lovituri bătut fiind, a fost silit să se roage de armistițiu, cea ce noi imediat i am și oferit. După ce folosi tot timpul armistițiului pentru ca să se fortifice, trupele turcești corup căți-va d'oi noștri și ne atacă într'un mod ne-mai auzit de barbar. Această procedură barbară e destulă dovadă, că înaltul guvern sub care stăm s'a conșurat să ne stîrpiască. Scopul lui este să ne imbucășiască, să ne striviască și să ne nimiciască. În contra unei astfel de barbarii protestăm. Noi declarăm că nu vom ceda nici-odată. În numele tuturor triburilor albaneze, chiar și în acela al triburilor cari au dezertat de la cauza națională din frică sau trădare, facem un apel să luăm arme și cu toții să murim pentru cauza Albaniei. Invocăm însă totodată și compătămirea Europei civilizate, rugându-o să ne libereze din starea desperată în care ne aflăm.

Anglia.

Comisiunea parlamentară de zece, pentru studierea proiectului de a se face pe sub canalul Măncii, intră în Anglia și Franța un canal-tunel, l'a respins cu 6 contra 4 voturi, spre deosebire de satisfacțiunea a presii engleze. După cum rezultă din raport, între șase lucrări supuse comisiunii spre cercetare, numai una, cea a lordului Landsdowne, a fost pentru proiect, pe când celelalte toate erau contra, se înțelege că din motive foarte diferite. În urma acestei deciziuni a comisiunii de zece, votul dat de Camera în sesiunea trecută privitoare la canal-tunel rămâne anulat.

„Times“ și exprimă bucuria mai cu deosebire ca celelalte ziare, opinând că executarea unei astfel de lucrări ar fi provocat o schimbare atât de păgubitoare intereselor celor mai importante ale vieții naționale în Anglia, în cât avantajele materiale ce le-ar fi adus un canal-tunel, nici nu s'ar fi putut compara cu consecințele lor funeste.

ECHOU UNGURESC LA TOASTUL ROMĂNESC.

Din incidentul cu toastul d-lui Grădășeanu, ziaristica monarhiei austro-ungare, dar mai cu deosebire cea ungurească, nu mai încetează a vărsa cu vehemență negrul ei venin asupra noastră. Până și ministrul de culte, Tréfort, într'o scrisoare adresată unui episcop renegat, și uită de pozițiunea sa oficială și în turbarea sa comică ne amenință cu război.

Articolul unguresc ce urmează l'reproducem după traducțiunea „Telegrafului Român“ de la Sibiu, pentru ca să văză cetitorii noștri ce oameni ignoranți și obscuri sunt capacitățile ziaristicii ungurești.

„Din primele două decenii ale secolului acesta, o partidă din Moldova și Valachia aspiră la unirea tuturor Românilor.

Partida aceasta este cea a roșilor. Ajungerea acestui scop a încercat-o deja la 1848-49, însă guvernul valah însuși l'a lșgonit și pus în temnițe.

„Acești espatrițiți au contribuit foarte mult atunci de s'au ucis atăția nobili maghiari în Transilvania și li s'au devastat averile, castelurile și proprietățile. Camarilla de atunci din Viena l'părțina, căci ea voia să ne slăbiască prin ei. S'a convins însă de timpuriu din epistolele celor fugiți aici, că ei lucră pentru înființarea Daco-României și că și valahismul din Transilvania e căștigat pentru această idee. La tribunii prinși, și mai cu seamă între hărțile comitetului român ilegal din Sibiu s'a aflat gata acest plan, și ea (Camarilla), primind încunoștințare din raportul guvernului transilvan susținut prin documente compromițătoare, a atras atențiunea domnitorului, asupra acestei împrejurări. De atunci de și folosesc pe conducătorii poporului spre scopurile lor, însă nu le-a crezut mai mult.

„Da zău, căci contele Mikó a convins pe principe cu epistole originale, că partida revoluționară română pe malul Dunării și între Carpați și bate capul cu detronarea casei domnitoare austriace și vrea ca toți valahii — cei din cele două țări, din Transilvania, Banat și Austria — să fie intruniți sub un principe și coroană, și că coroana o vor da unu principie din casa domnitoare rusească.

„Ast-fel fură statorite scopurile și planul valahic, după cum testează și conducătorii revoluțiunii serbe-croate-slovaice; documentele sunt toate cunoscute și prelucrate în istoria timpului de atunci.

„Ne este lucru cunoscut, că acest plan mai există și astăzi în mintea și năsuințele ultraștilor români. Ziarele române nu sunt precaute destul spre a putea acoperi acest plan, el se vede din atitudinea politică a redactorilor (Bre! bre!), din unele enunțări și din consecința vrăsmăgă (??) contra ideei de stat unguresc.

„Mai evident o a documentat aceasta toastul din Iași, aprobat și de rege.

„Ei! Apoi aceasta nu o putem lăsa numai așa. *Salus republicae* cere imperios ca să împedecăm răspândirea de asemenea năsuințe în patrie. Și revoluția din 1848-49 o au făcut-o revoluționarii români din Valahia și Ardeal. (Poftim istorie!)

„Știm, că România de zece de ani primește cu brațe deschise pre refugiații români alungați din Transilvania și Banat, prin studenții români — pardon — valachi, eliminați din școale și pe tinerii preoți de aceiași soarte, le dă poziție, mod de trai și le deschide ziaarele. E lucru natural, că ei nu șcriu bine despre patria lor lăsată, calumniază guvernul, se așlesc a inegri națiunea maghiară și ast-fel și pun la probă realizarea esaltatelor lor vederi.

De aceștia au fost: Laurian, Bălășescu, Papiu Ilarian, Roman Constantin, pe care l'a ajuns nefericita soartă la Mureș-Ogorcheiu destul de timpuriu. Aceștia prin anul 1850 au fost toți (!?) miniștrii (!?) în România, au condus instrucțiunea valahă, au dat direcție ziaarele politice și au agitat în continuu prin cărți, prin broșure, de pe tribună și în școale opinia publică valachică contra Ungariei și mai ales contra maghiarismului din Transilvania.

Așa a fost înainte cu 30 de ani și așa s'a început și acuma.

Dacă însă România este regat și după cum se vede oamenii se incred tare și aceasta, Ungaria este o putere conșoată în o puternică monarhie. Dacă regele e ia parte la aspirațiunile cele mai secrete ale poporului său, regele maghiar

fel să trăiască. Și făcea, însă, iluziune lui însuși. Se șilea a se convinge că va găsi bucurii curate în această fericire relativă. Și, plin de încredere, revenea să înfrunte cursele Sarei.

Trăsura lui trecea, în acest moment, tocmai pe lângă locul unde vėzuse pe Blanca pentru ultima oară. Se aplecă, tot ca în acea dimineață, scotocind cu privirea aleiul prelungit; era deșert. Castelul era tăcut, dar persienele rădicade anunțau că era locuit. În partitură, grădinarul lucra, cu o încaută stăruire, curățind masivul și privind florile și ierburile; inima lui Séverac se strânse. Cu o neprecizată impresiune de tristețe, se retrase în fundul cabrioletului. Un șfert de oră în urmă, se cobora la poarta casei sale.

Deschise ușa cu șgomot, și intră. Grădina era așa cum o văzuse în funebrul său miraj. Iarba de pe lângă brazde era verde și, pe marginea alelor bine nisipuite, prin boschete, păsărelele se urmăreau tipând. Inșă, pe peron, mamă-sa, cu fața inveselită, înainta întinzându-i brațele, și, în locul singurătății intristate și desolate, găsea viață plăcută și voioasă.

Primele ore ale șederii sale, în acea locuință, în care se petrecuse toată tinerețea lui, fură delicioase. În micul salon, lângă mama lui, care nu să mai sătura privindul și întrebându-l, și uită de toate preocupățiunile lui de mai nainte. Totul l' suridea: bėtrăna doică pe brațele căreia cres-

prin jurământ este obligat a apăra țările coroanei Sântului Ștefan. Dacă la Dunărea de jos regele și poporul trăsese în armonie, și noi suntem una în ce ne privește interesele, integritatea monarhiei și susținerea civilizațiunei și a ege-moniei noastre. (Va fi! căci: poliglot-ălam Magyarországban nem lehetséges!), adevă Stat polig'ot în Ungaria nu e cu putință.

Altă Serie de decorați.

Coroana României s'a mai conferit următoarelor persoane:

În gradul de comandor:
D-lor: I. Diaconovici, fost prefect; Al. Milo, fost prefect și membru la curtea de comțuri; Dim. Pruncu, prefectul jud. Iași; Leon Negruzzi, primarul urbei Iași; Ion Paladi, fost prefect; Manolache Manu, fost membru la curtea domnească a Moldovei și presedinte al comisiunei epitropicești; și Dim. Oănescu, primul secretar al legățiunei române din Constantinopole.

În gradul de oficer:
D-lor: Leon Panopol, prefectul poliției din Iași; Stamatoș, arhitect; G. Picișo, cancelar la consulatul general român din Constantinopole; Ion Ventura, fost prefect; M. Adamescu, prefect de Neamț; dr. Dim. Cantemir; Eneache Cantemir, deputat.

În gradul de cavalier:
D-lor I. N. Papiniu, secretar II-lea la legățiunea română din Constantinopole, Stamate Stamatiade, atașat la legățiunea din Paris, Theodor Balasan, proprietarul și redactorul ziarului „Curierul din Iași“, Const. Gheorghiu, casier al Eșforiei spitalelor civile, George Ciuntu, mare proprietar, Emanul Halunga institutor la școala de băieți Nr. 1 din Peatra, Dim. Șoarec, fost deputat, Teod. Lecca, presedinte al comitetului permanent de Neamț, Teodor P. Rădulescu, sub-directorul vămilor timbrului și înregistrării, C. C. Perțicari, sub-directorul comptabilității generale a Statului, I. C. Economu, registrot general al ministerului, N. G. Dobrescu, sub-casier central, D. Verra, inspector financiar, C. Miciora, inspector financiar, I. Zira, referendar clasa I la curtea de comțuri, M. Minculescu, idem, G. A. Smeureanu, idem, G. Galeriu, inginer diriginte al salinelor Slănic, P. Obedenaru, casier al regiiei tutunurilor și sării, Paul Iacobini, cămăraș al salinelor Tergu-Ocna, M. Codreanu, ajutor al cămărașului de la Tergu-Ocna, D. Clinceanu, casierul monetăriei Statului, I. Ducovici, sub-director, A. Tessler, gravor, Jean Frederic Kohler, șeful serviciului secretariatului Băncii naționale, P. Simionescu, controlor, G. I. Urlăteanu, casier central al Băncii, V. Parapeanu, sub-director la casa de depuneri, D. Antonia-de, administrator al casei de credit agricol din Ilfov, N. Constantinescu, casier general de Dolj, B. I. Popovici, casier general de Vlașca, I. Budeanu, casier general de Covurlui, I. Buicliu, casier general de Roman, I. Coroiu, casier general de Dorohoiu, Atanase Christescu, casier general la Tulcea, A. D. Măciuceanu, casier general de Vâlcea, I. C. Codrescu casier general de Botoșani, V. Herișescu șef al circumscripției vamei Verciorova, Alexandru Velciu, casier al primăriei comunei Iași și doctor Teodosie Filipescu, medic-primar al comunei Iași.

În jurul școalei, și cu deosebire în grădina botanică, întâlnești toate spețiile de arbori, care se află la noi în țară, precum și alte speții, care pot să crească în chimă noastră.

Cultura pomilor fructiferi, a viei precum și cultura florilor, nu lasă nimic de dorit.

Gardurile vii de glediță, păducel și salcâmi se află pe o întindere de preste 2260 de metri.

Am constatat în câmpul de experiență preste 170 de diferite plante cereale, plante furagere, leguminoase etc.

Școlul pentru care sunt plantate, e înlesnirea studiului elevilor și familiarizarea lor cu aceste plante, cunoscând cu timpul cultura fie-căreia în parte. Museele ș școale sunt înzestrate cu toate obiectele necesare învățămăntului practic.

Cultura gândacilor de mătase, care juca odată la noi un rol important, și care căzu și se micșoră într'un mod înșpăimântător, nu e neglijată la zisa școală. Pavilionul (din curtea acestei școli) destinat expozițiunii agricole, e plin cu gândaci de mătase. Școlul pentru care se cultivă, e nobil, e curat național: Sămănța acestor insecte folositoare va fi împărțită gratuit țăranilor români, ca să reînșuflețască ramura unei industrii în decadență. În anul acesta sunt deja 40 ocale de gogoși, care vor produce cel puțin cinci oca de sămănță.

Școala de agri și silvicultură de la Ferăstrău.

Între cele mai bune din instituțiunile noastre de învățămănt, școala de agri și

silvicultură de la Ferăstrău, ocupă un loc foarte însemnat. Această școală, care a produs deja frumoase rezultate pentru țara noastră, eminente agricole, merită a fi mai bine cunoscută acelor, cari se interesează de binele și prosperarea acestui țăr; căci nu arare-ri se întem-plă la noi, de se șcrie despre lucruri, se critică diferite instituțiuni, fără să fie bine cunoscute sau examinate mai de aproape. Aceasta se întem-plă chiar cu școala în cestiune, ca în anul trecut să fie criticată de oameni, cari nici că au dat pe la dēnsa, să o cunoască așa după cum era în realitate.

Cel-ce vizitează azi această școală rămăne încântat și plin de mulțumire sufletească. — Acum 13 ani acele parcuri, acele păduri de salcâmi și pini de munte, azi de o frumuseță răpitoare, nu existau. Acum 13 ani, când s'a mutat această școală de la Pantilimon, nu se afla nimic pe locul unde e azi situată, de cât un șes șterp, lipsit și de cel mai mic tuș, unde al fi putut să te adăpostesci de arșița soarelui.

Această școală, fiind condusă și dirigiată de neobositul bărbat, d. P. S. Aurelianu, actualul ministru de culte și instrucțiune publică, a făcut progrese surprinzătoare, admirate de bărbăți competenți ca d. de Laveley și alții.

În 19 Iunie a. c. ducându-mă împreună d. prof. cavalerul Uli Schanz la această școală, aflăiu acolo și pe d. de Laveley, care cu un viu interes a cercetat cu de-amănuntul tot, ce e de văzut la această școală, esprimându-și în fine deosebita sa mulțumire domnului director Aurelianu.

Domnul Schanz, care a trăit în timp de 15 ani în Italia, unde a văzut multe institute agricole, a zis că școala noastră de agri și silvicultură se poate compara cu multe din cele mai bune școli de felul acesta din Italia.

În adevăr e de mirat, că în 13 ani să se facă ceea ce s'a făcut. Parcurile de pini și salcâmi, prin frumusețea lor, prin mărimea surprinzătoare în raport cu timpul, de când sunt plantate, te fac să rămăi plin de admirare.

În jurul școalei, și cu deosebire în grădina botanică, întâlnești toate spețiile de arbori, care se află la noi în țară, precum și alte speții, care pot să crească în chimă noastră.

Cultura pomilor fructiferi, a viei precum și cultura florilor, nu lasă nimic de dorit.

Gardurile vii de glediță, păducel și salcâmi se află pe o întindere de preste 2260 de metri.

Am constatat în câmpul de experiență preste 170 de diferite plante cereale, plante furagere, leguminoase etc.

Școlul pentru care sunt plantate, e înlesnirea studiului elevilor și familiarizarea lor cu aceste plante, cunoscând cu timpul cultura fie-căreia în parte. Museele ș școale sunt înzestrate cu toate obiectele necesare învățămăntului practic.

Cultura gândacilor de mătase, care juca odată la noi un rol important, și care căzu și se micșoră într'un mod înșpăimântător, nu e neglijată la zisa școală. Pavilionul (din curtea acestei școli) destinat expozițiunii agricole, e plin cu gândaci de mătase. Școlul pentru care se cultivă, e nobil, e curat național: Sămănța acestor insecte folositoare va fi împărțită gratuit țăranilor români, ca să reînșuflețască ramura unei industrii în decadență. În anul acesta sunt deja 40 ocale de gogoși, care vor produce cel puțin cinci oca de sămănță.

Aș comite o nedreptate, dacă n'aș menționa cu această ocaziune numele d. V. Moga, sub-directorele acestei școale, care în calitate de profesor de experiență, a

torii duceau în mână vase, farfurii, și de departe, se auzea vorbirea șgomotoasă și risul stăpânilor stând sub frunziș.

Séverac, mergea drept înaintea lui, vășând; se uită însă mai curios și, oprit pe marginea drumului, recunosc marele omnibus-galben cu roatele negre al contelui de Canalheilles. Făcu o repede mișcare înapoi. Căți-va pași mai mult să fi făcut, și, atențiunea vr'unui servitor era să fie deșteptată prin sosirea unei persoane care se plimba prin acele locuri retrase, și negreșit era să fie recunoscut. Intră mai în fundul des și se opri. O emoțiune violentă, l'ingreuișe îndată picioarele, și rămăsele acolea, nemișcat, bătându-i inima, cu un nor pe d'înaintea ochilor. La o sută de pași fără îndoială, era Blanca. Apropiindu-se puțin, adăpostit de arbori, ar putea poate să l'asculte vocea, să l'distingă figura.

Merse cu precauțiune, ascunzându-se pe după tușșuri, cu mai multă grijă și prevedere, de sigur, de cât când să ducea în recunoșterii, gata să întempline la fie ce mișcare focurile Arabilor. Dacă ar fi fost surprins în flagrant delict de șpionaj ar fi murit de rușine, și totuși nu se putea aprî d'înaintea așra de o putere neînșvinsă. Acum vedea destul de bine, ascuns după un mărăcine ștufoș. În mijlocul unui luminiș, aproape de un șvor limpede care curgea, printre blocuri de gresie enormă, pe nisipul fin și strălucitor, con-

tribuit foarte mult la realizarea atător frumoase rezultate. Tinerii, cari ies de sub conducerea sa, duc cu sine pe lângă bogate învățături și cunoștințe agricole, și energie, constanță și perseverență spre tot ce e bun și folositor în viața lor de adevărați cetățeni români.

I. Cionca.

DIN JUDEȚE

Incendiu din nebăgare de seamă. — „Monitorul oficial“ de la 31. c. narează: „Domnu Nae Teodorescu, comerciant de bėturi spirituoase din comuna Căscioarele, județul Ilfov, în ziua de 23 Iunie, voină a ștupa cu ceară roșie un butoiu cu șpir pe la locul pe unde curgea, s'au aprins picăturile ce au curs jos și incendiul luând dimensiuni, a prefăcut în ce-nușe casa cu prăvălia, pimița și tot ce a fost intr'ânșele, până și hainele indispensabile. Daunele sunt șcalculate la lei 5.000.

„Neprevězătorul a scăpat puțin fript la ochi, piciere în mână.

„S'a dispus trimiterea lui în șpital“.

Recolta. — Cetim în „Ecol Dobrogei“: „Lipsa de ploaie în județul nostru se șimte mult. Agricultorii sunt tare îngrijați, șpicurile fiind tare amenințate a rămănea cu totul șeci. De o lună de zile aproape n'a plouat de loc, cu toate că adesea nori negrii au încercat cerul. Din nenorocire o vijelie repede stărnită a lungat. Înca o șeptemână de șecetă și ori ce șperanță a agricultorilor e perdută“.

Apel Dunărei. — Tot „Ecol Dobrogei“ relatează:

„Apel Dunărei nici nu cresc nici nu scad; nivelul lor rămăne tot la înălțimea cheiului nostru“.

Viață îndelungată. — „Curierul Th Bălășan“ (din Iași) șcrie:

„La 21 Iunie s'a șevărșit din Viață Ș. S. părintele Gh. Simionescu de la Ș. Șava, în ștate de 99 ani și 3 luni. Dorim ca atăt familia cât și alte persoane, în număr cât se va putea mai mare, să ajungă la o așa ștate. Părintele Simionescu a șervit ca preot 60 ani.“

Buletin statistic. — „Galați“ anunță: „Mișcarea populațiunii din orașul nostru de la 16 Iunie până la 1 Iulie a fost următoarea: Nașteri 72: 44 băieți și 28 fete. Morți 63, dintre cari 37 bărbați și 26 femei.

Căt perd agricultorii șerbând șerbători șuperștițioase. — Cetim în Armonia din Tergoviște:

Iată perdelele ce rezultă cu ținerea șerbătorilor șuperștițioase! Sunt comune locuite de câte 200 familii și altele peste 500. Puiud o comună de mijloc de 800 familii, a 2 muncitorii de familie, se fac într'o șingură și 600 zile, ast-fel că în 40 zile care se țin de șerbători șuperștițioase, se adună 24 miș franci, plus venitul pământului ce poate să producă aceste zile, căci sunt așezate pe timpul muncii agricole.

De aceea este bine să se desrădăcineze asemenea șerbători șuperștițioase pentru folosul chiar al locuitorilor.

Variola în plasa Argeș. — „Șeranul“ de la 31. c. publică:

„A trecut mai mult de o lună, de când variola s'a intins în plasa Argeș; în câte va comune a murit copii: în Mușătești au fost și sunt bolnavi de variolă preste

tele și invitații sei dejunau. Un fel de masă, — de lemne vopsite, indoindu-se și strângându-se după voie, întocmai ca șpetezele care șervă pentru jalușii, — fuse-se intinsă pe bare de lemn, ținute pe picioare de bambou: acest ușor șșalodaj era învelit cu o pânză de masă, pe care ștrălucea o șuperbă argintărie. Vase pline de ghiată, conținând vinul de Champagne, erau așezate pe iarba și, în mari cutii de metal, dileritele feluri de bucate așteptau să le vie rēndul. Șcaunele care se indoiau, șerveau drept fotoliori. Douē imense umbrele japoneze, cu colorile viș și cu desămnuri bizare, garanțau pe mesenii derazele soarelui cari se ștrecurau printre ramurile copacilor; în acest cadru de verdeată, la acea masă șomptușă și originală în acelaș timp, bărbații cu hainele de coloare deschisă, femeile în toalete ușurele, dejunând, voioși, șerviți de șerioși valeți al contelui, formau un tablou încântător.

I se păru lui Petre că nu trecuse un an și că poate visase. Erau aceleși persoane, care locuiau la Canalheilles la plecarea lui, pe carele le găsea acolea. Pomperan intrerupsese rețre-nul cāntecului la modă pentru a șăruta gătul femeii sale care ședea lângă dānsul. Merlot, șbărit cu un leu, îndrepta spre La Liviniere, care convor-bea cu Madelena, priviri fulgerătoare. Contele ridea, fericit de ora prezentă, curându-se de veselie oșșpășilor sei: Sarah, absorbită, asculta fără atențiune

GEORGES OHNET

CONTESSA SARAH

Cu toate acestea o cugetare făcea pe Séverac să tresară une-or. D-ra de Cygne se va mărita. Un bărbat va fi așa de fericit ca să împartă viața lui cu acea femeie adorabilă.

Făcea atunci o ultimă șfortare, și cu hotărare și zicea că va iubi pe omul iubit de dēnsa. Ea va avea copii, și el, bėtrân burlic, va avea dreptul să și treacă mână pe acele mici capete blonde, să șărute pe acele ființe mitite care vor șemăna mamei lor. Șapoi, poate, va avea ocaziunea să le proteagă în viața lor, să le consilieze, să le apere. Va continua cu modul acesta să adoreze cu șfințenie pe aceea pe care o visase ca soată, și să trăiască nu departe de ea, în farmecul grav și afectuos ce radia în jurul ei. Va fi un fel de unchiu adoptiv, și va putea ast-

100; de câte-va zile a început se moară din cel bolnav din nou și în comună nu s'a văzut până astăzi medicul. Autoritatea locală n'a voit se aibă atâta interes de sănătatea și viața locuitorilor, ca să raporteze cerând aci prezența medicului. Atragem atențiunea autorităților în drept asupra neglijenței capului comunei care în timp d'o lună de când variola bicevesce satul, n'auv timp și grije se se o- cupe de cea mai serioasă cestiune: viața cetățeanului.

Suntem tare îngrijați de epidemie: boala s'a întins cu furioare, mai la toate casele sunt bolnavi; aerul locuințelor este viciat; precauțiunile, medicamente lipsesc. Nu este oare o crimă, se fim părăsiți în pra-dă unul flagel ca acesta de administra-torul comunei.

PAPISMUL IN ROMANIA.

III.

Despre episcopia cotolică de la Barău cetim următoarele la un autor modern Ungur: „Această episcopie s'a creat în locul celei dela Seret, în anul 1401 de către Papa Bonifaciu IX-lea, cu învoirea regelui Poloniei Vladislav și cu a voevodului Moldovei Elie (*).

Această episcopie bacoviană în anul 1414 s'a dotat cu noi prerogative de către Papa Ioan XXIII-lea. Totuși această episcopie în anul 1489 era fără de epi-scop, căci Papa Eugeniu IV-lea o recomandă îngrijirei lui Benedict episcopul Severinului, ca el să o căpuiască cu călugări minorități. În Bacău a fost încă și o monastire franciscană; care în anul 1576 era încă lăcuită de căți-va franciscani. Din raportul lui Marcu Bardini, Archiepiscopul de Marcianopole, care în anul 1646 a întreprins o viziune canonică în Moldova, vedem că cel din urmă gardian franciscan al monastirei de la Bacău era un uzgur anume Franz, care se numea „Ferenz Baratul“ (Hunfalvy. Die Rumänen, p. 146). Dacă ne uităm la relațiunile istorice adunate din documente catolice, găsim adese-ori urme de mari triumfuri ale catolicismului, în România; întâlnim adesea episcopate catolice decretate de Papa și Episcopii catolici chirotonisiți de popl cu titluri de localități române; nu odată domnii și țerile române, declarate de uniți cu biserica Romei. Insa în fapta era cu totul altfel. Principatele române, la fundarea lor în veacul 14-lea, au avut un însemnat contingent de nobili și popor român emigrați din Ungaria de persecuțiunile religioase și politice ale Papilor, episcopilor și regilor catolici ai Ungariei, cari pe teritoriul acela îi desmoțenise cu totul pentru religiunea și naționalitatea lor. De aceea ei în noua lor patrie au adus cu sine ura și ferirea de papism, ca de dușmanul cel mai mare al existenței lor naționale, și cu atâta mai mult s'au lipit de biserica ortodoxă a Orientului, în care ei vedeau mântuirea lor de cursele străine ale papismului și ale statelor catolice—Ungaria, Polonia și apoi Austria.

Tolerând în țara lor biserica catolică ca o confesiune a locuitorilor catolici din țară, ei s'au păzit foarte de propagarea catolicismului în țară, care aducea cu influența bisericească a Papei influența politică a statelor catolice. Cu deosebire s'au ferit ei de-a admite în țară episcopate catolice stabile, ci numai episcopii vizitatori, cari se arătau din când în când

prin țară, și cu modestie vizitau parohiile catolice și și făceau raporturile lor la locurile respective, de unde se trime-teau. Este adevărat că Domnii, ca persoane politice, și pentru a păstra bunele relațiuni cu puterica biserica a Romei și cu statele vecine catolice, da protecțiunea lor episcopilor catolici vizitatori, și misiunilor catolice din țară; ei apărau, ba chiar le hărăziau scutiri și averi. Dar acei Domni ce s'ar fi simțiți că înclină către catolicism, și erau gata a deveni organe ale papismului, pierdau doinnia, une-ori și viața. Antipatia contra catolicismului la Români a fost mare tot-d'a-una, așa că zicerile: papă, papista, papism erau sinonime cu: dușmănia neimpăcată contra națiunii și bisericei române. Iată cum descrie Dimitrie Cantemir privirea Moldovenilor asupra papismului, pe la începutul veacului al 18-lea: „Nici o religie nu este urită Moldovenilor ca cea papistă. Ei zic că toate celelalte religii eretice sunt cunoscute, și prea lesne se înțelege deparțarea lor de la biserica ortodoxă; însă Papiștii ascund chipul lor cel de lup sub pelea de oaie, căci ei une-ori numesc pe ortodocși: frați, și une-ori: schismatici și akefali, pentru că nu cinstesc pe papa ca pe un cap al bisericei, iar alte-ori îi numesc: eretici. Și pentru aceea prostimea nu poate să deosebască binele de rău, ca să se poată păzi de veninul lor.“ (Descrierea Moldovei, p. 288).

Să ne întoarcem acum la urmărirea documentelor istorice despre episcopatele și misiunile catolice în România.

Cum că biserica catolică nu avea episcopii stabili în România se vede și de acolo, că în anul 1434, cardinalul Iulian, legat papal în Germania, a încuviințat misiunilor minorități din Galiția și Moldova a avea un altariu portativ, ca să poată servi leturghia, a lăți creștinismul adică (cel papal), și a aduna elemosine de la credincioșii, cari locuiesc în provinciile Galiția și Valachia, fără amestecul „Skismaticilor, ereticilor și păgânilor“. (Hajdű. Archiva ist. t. I. part. 1, p. 177)

După Sinodul de Florența (an. 1438), care a participat și bisericele române din Moldova și Muntenia, ura asupra papismului a devenit mai mare în tot Orientul. Vornicul Urechie vorbind de rezultatele acestui Sinod zice: „atâta zavistic a apărut (Sinodul florentin), că în loc de împeunare, nici să auză de numele papei și a bisericei apusului, socotind-o în loc de călcătoare a legii. . . . De care lucru, de era mai înainte de acel Sobor ne'ngăduință ceva între aceste biserici, era nădejde că se vor tocmi și vor veni la împeunare; iar după acel Sobor, atâta urăciune stătu între amândouă bisericele, de nu se pot vedea cu dragoste, ci una pe alta hulește și defaimă, și una pe alta vrea s'o pogoare și s'o calce.“ (Letop. t. I, p. 106). In adevăr după acest Sinod, și mai tare s'a pronunțat antipatia Românilor asupra papismului. Români ai mers până acolo că s'au deslegat de legăturile spirituale cu patriarhia de Constantinopole, din ca-USA că patriarhul împeună cu împăratul byzantin și cu mai mulți din episcopii greci primise la sinodul florentin unirea cu biserica papală. De aceea Români din amândouă țerile iarăși s'au pus în comunicațiune spirituală cu biserica de la Ochrida, care nu participase la acel Sinod (Letop. t. I, p. 106).

(Va urma).

CHOLERA DE LA 1831

(Urmare).

Incă un ce memorabil. Agia (Poliția Capitalei) raporta pe fișii-care 24 ore

(*) Hunfalvy dela care împrumutam acest pasaj, greșese numind Elie pe Domnul țerei. La 1401, era Domn în Moldova Alexandru cel Bun tatăl lui Elie. Acesta s'a suit pe tron la 1432 împeună cu fratele său Stefan.

ne pe d-na Smorden care îi descria o toaletă ce comandase la croitorul cel mai cu renume.

— O minune, scumpa mea, și o garnitură de nasturi pentru corsaj cu ochi mici de piscică și cu diamante mărunte,— un cap-d'operă!... Bărbatul meu mi-a trimis de la Chicago acei nasturi! Dar d-nu Smorden are să vie la Paris. Voiu avea plăcerea să îi îl prezint. Căci de când mă auzi vorbind de el, fără să îl fi văzut, trebuie să te întreb dacă în adevăr există!...

Insa Sarah nu asculta nici de cum pe d-na de Smorden; gândul său sbura mult departe de Fontainebleau. Căuta, în negura cugetărilor sale, unde să fi fost acela pe care îl iubea. Și vocea frumoasei Americane cânta mereu la urechia sa. In fața ei, Blanca, surizând incetșor trecea mâna peste capul Fanei, ai cărei ochi deștepti erau fixați asupra ei. Tănera fată să făcuse puțin palidă. Figura ei, puțin slăbită, luase un caracter mai accentuat de mândrie severă. Dinainte-îi furluria era goală. Răspundeau cu o amabilitate ingerească, când îi vorbea cine-va. Dar un ton de tristețe, aproape neobservat de ochii indiferenți, îi intoneca frumoasa ei frunte. Petre fu dureros lovit văzându-l ast-fel. Găsea că e schimbată. Rămăsese pe loc, uitând ori ce prudentă, privind-o, inaintând afară din adăpostul său, și mănăcând cu ochii acea frumoasă figură care, de un an, nu încetase a îi apărea în fie care noapte.

Măna sa, dând la o parte crăcile, mișcă tuful. Se retrase repede înapoi. Dar Fana, renunțând la mângăierile d-rei de Cygne, incepu s'alerge lătrând. Séverac incepu și el să fugă cât putea, în desluș pădurii, urmat de aproape de căteva, care acum nu mai lătra, ci sărea înjurul amicului său scotând țipete de bucurie. Séverac se opri și, văzându-se în siguranță, luă în mâini capul Fanei care șta în două picioare, aplicând babele pe umerii lui, și o sărută cu pasiune pe locul dulce și strălucitor pe care une-ori Blanca și puneau buzele. Apoi, făcând un gest poruncitor ca s'o trimită înapoi, se depărtă repede.

— Ei! dar cine să fi fost acolo învîrtindu-se în jurul nostru? zisese contele când văzuse că dispare printre tușișe bluza de ață a lui Séverac.

— Vr'un tător de uscături, răspunse Pomperan. Privește cum fuge urmărit de Fana. Repede aleargă, dar tot o să îi mușce pulpele.

D'o dată, lătrăturile încetaseră și acum se auzeau gemete duioase și mângăietoare. Sarah primi o violentă sbuciumare în inimă. Se sculă pe jumătate, Dar se așeză iar, văzând pe Blanca cum se uită la ea. Amândouă recunoscuseră lătrăturile vesele, pe care le avea Fana când vedea altă-dată că Petre vine la Canalheilles. Amândouă se gândiseră în același timp: El este! Fana se întorcea încet, ca și cum îi părea rău. Blanca o chemă, o

despre suma morților de holeră în capitală, atât Capulul statului cât și la Stabul regimentului, și ca să se poată pomeni sporierea epidemiei notez, că în ziua sosirii regimentului era mortalitatea până la suma de 60 suflete pe zi cu noapte, apoi tot crescând câte 5 și câte 10 pe zi, căci, și orașul era mai pustiu, s'au înmulțit până la suma maximului de 140 suflete pe zi, până la 10 August; apoi au început a scădea foarte repede, așa că la 15 Septembrie nu mai era nici un cas mortal de holeră.

Din ofițerii ostirei au murit numai 2, unul în spitalul Văcărești, sub-lt. Socoleanu și regretatul poet Vasile Carlova, în Craiova. Vază-se dar că această năprasnică boală nu se comunica prin atingere, ci numai prin aer bolnăvicios de igrasia de noapte, sau de ploa, precum și din lăcomia verdelor celor necoapte, și a pestelui proaspăt sau sărat. Se cere dar aerisirea încăperilor, curățenia, măn-carea cumpătată, viața liniștită și afumarea prin încăperi cu cafea crudă, cu reșină și cu cărămidă cu oțet.

Dietetica publicului încheiată de acel sublim comitet doctoricesc, am avut grijă a o da deja publicității.

Acea dietetică atunci a fost publicată în jurnalul „Curierul“ lui Eliad Rădulescu, în ordine afișate pe la Biserici și prin toată Capitala. Ear doctorica ce o pot da și eu este: răbdarea, înfrânarea, neschimbarea vieții, netemearea, și peste toate, implorarea ajutorului lui D-zeu.

Pentru domeniul istoric o oastei române și pentru onoarea reg. I de linie, voesc a arăta și un episod a unei fidele santinela din comp. VI ce strejua capitala în timpul holerei, comandată de lt. Constantin Cantacuzino Ploesteanu. Capul statului, regretatul de toți Români care l'au cunoscut, generalul Pavel D. Kiselev, voind în una din zile a încerca lanțul santinelelor cu care se înconjura capitala, au eșit din București pe la Ferăstrău în trăura sa, cu 4 cai, cu adjutanții și arnăutul său pe capră, și s'au făcut că se întoarcă pe la moara de la Fundeni (drumul Mărcuței). Santinela lui Cantacuzino ce păzea la pod ei strigă, el somă, și el opri a și continua drumul; generalul care din trăsură însoțit de adjutanțul său, se apropia de santinela ei ordonă să îl lase să străbată lanțul, iar soldatul român, din Mehedintzi, care ținea arma prezentată, căci era în fața generalului, îl oprește; generalul scoase un galben, din buzunar și rugând santinela a'l lăsa să treacă, Mehedinteanu răspunse, că nu poate primi în mână monedă nepălată fiind timp de holeră, și că a jurat să fie credincios, dar dacă a hotărât Escele-nța sa, să'l cinstească cu un galben, să'l arunce pe pământ, generalul rizând, aruncă galbenul lângă picioarele santin-elei, atunci mehedinteanul puse iute piciorul pe monedă și luă pușca la atac (la mână) strigând: „îndărăt că trag“, începând a întinde cocoșul de la pușcă; generalul rizând cu hohote și strigând bravo, bravo, „Moldovanskaia streaji!“ se retrase la droșcă și se întoarse pe la curtea roșei la Mărcuța, unde, luând pe Cantacuzinoa de mână, îi mulțumi și îi povesti rizând cu hohote istoria. Apoi cum se întoarse la palat, povestind tuturor ofițerilor Ruși cari l'astepta, ordonă să chema pe marele spătar care, cum veni, primi ordin ca pe dată să mulțumiască prin pricaz (ordin de zi pe oștire) atât d-lui căpitan Constantin Cantacuzin, comandantul comp. 6 din regim. I, cât și la întregul regiment, arătându-i laude și mulțumiri din partea Exselenței sale, de exacta pază, iar pe fidela santinela o înainteașă la gradul de unter-ofițer (strejant) gratificându-l cu alte 10 ruble. (Ast-

măngăie, și în tot timpul preumblării după dejun, o ținu lângă ea, ca și cum favorita, indoit de scumpă ar fi păs-trat pe ea ceva de la acela de care se apropiase.

Petre reintră gânditor la Bois-le Roi; acea întâlnire pe care n'o căutase, fu pentru densus o încercare hotărâitoare. Înțelesese, simțindu-se atras fără voie către Blanca, cât de puțin era stăpân pe el însuși. Se crezuse mai tare. Sperease că va putea înfrunta privirea tinerii fete, cu inima și cu spiritul liniștite. Și iată că, numai că o zărise un moment de departe, și pierduse cumpătul, și riscase a fi surprins într-o situațiune echivocă și într-un costum ridicul. Ce s'ar întâmpla când s'ar găsi aproape de ea? Va trăda oare prin turburarea sa secretul pe care voia să'l ascundă cât de adânc în inima lui? și ce teribile complicațiuni n'ar rezulta atunci prin o asemenea divulgare a sentimentelor sale? Simți terenul tremurând sub pașii săi, avu noțiunea exactă a pericolului în care s'ar afla dacă s'ar ducea Canalheilles; prevăzu nenorocirile pe care furia geloasă a Sarei le-ar putea pricinui. Cunoștea violența tinerii confese. Și amintea cu prețel căror ostenele obținuse scurta sa libertate. Scia că Sarah l'astepta și că având curajul despărțirii, nu va avea resemnațiunea părăsirii. Trebuia să plece fără s'o revază. Și luă această decisiune irevocabilă.

După ce petrecu câte-va zile lângă ma-

fel este soldatul român când glumește cu pușca plină). Nu pot tăcea a nu a-răta numele iubiților mei camarazi d-lor ofițeri, aflați astă-zil în viață, cari serviau în regim. I, la anul 1831, timpul holerei celei mari.

„Colonel E. Boteanu, maior Ion Costescu, respectabilul meu comandant care mi-a pus pușcile în spinare ca iuncăr în Craiova, maior Gigartu, ofițer de cavalerie, lt.-col. D. Papazoglu, maior I. Vlădoianu, căpitan D. Conțescu din Pitești, căpitan G. Greceanu, lt. Toma Conțescu din Pitești, sub-lt. Dimitrie Orescu.“

Lt. colonel D. Papazoglu
București 1833 Iuliu 1.

VARIETAȚI

Nu tratați rău pe cei cari v'au dat pâinea.—Ludovic XII, informat că, un gentilom al curței sale tratase rău pe un țaran, porunci să nu se mai dea pâne acestui ofițer, ci numai vin și carne.

Gentilomul se plânse regelui, care l'întrebă „dacă bucatele ce i se dau, nu'i sunt indestulătoare?“

— Nu, Sire, căci pânea este esențialul vieții.

— Și pentru ce atunci, zise regele, ești atât de puțin rațional în cât tratezi atât de rău pe acei cari îți dau această pâne?

Politeța în estremul Orient.—Dacă politeța ar dispăre din Europa, zice unul din confracții noștri, am găsi-o în Corea, regat unic.

Când un corean este întrebat cum se află, răspunde:

— Grație favoarei, ce mi faci adresându-mi această întrebare, sănătatea mea este bună.

Un bolnav zice persoanei care l'vizitează:

— Grație visitel d-tale mă simt mai bine.

Un Japonez și începe în totdeauna frasa prin aceste cuvinte:

— Ești atât de învețat, sau—Ești atât de mare.

Un corean întâlnind un mort opresce cortegiul și, apropiindu-se de sicriu, zice:

— Mi pare foarte rău de pierderea acestui om virtuos,—chiar dacă mortul l'a fost toată viața sa necunoscut.

Și mai tratăm încă p'acești oameni de barbari.

Europa ar face bine să învețe la școala lor.

Serviciul telegrafic al „României Libere“

17 Iulie — 9 ore dimineața

Paris, 16 Iuliu.

D-l Challemeil-Lacour a declarat azi Camerei deputaților, asupra incidentului de la Madagascari, raportat de ziarul englezesc, că dacă o neînțelegere sau o greșeală gravă e constatată nu va sta la îndoiială a îndeplini datoriile ce i sunt impuse prin spiritul justiției.

Londra, 16 Iuliu.

Camera comunelor. — D. Gladstone a declarat că guvernul n'a primit nici o nouate oficială asupra incidentului de la Tamatava.

Primul ministru a anunțat apoi că raportul administratorilor englezi în compania canalului de Suez va fi împărțit mâine membrilor parlamentului, că alte documente vor urma și că ziua discuțiunii regulărilor intervenită cu d-nul Lesseps, va fi fixată când discuția bilului arendașilor va fi terminată.

Constantinopol, 15 Iulie (Cale indirectă).

Poarta a notificat Englierei că orice regulare cu d-nul Ferdinand de Lesseps

mă-sa, nu mai avea ce face în Franța. Aproape îndată după sosirea lui, se presintase la minister. Șeful personalului, foarte mirat de chestiunile lui, nu l'putuse da motivele rechemării sale. Căutase prin dosare:—nimic! Ordinul fusese expedit direct din cabinetul ministrului. Trebuia s'astepte; ministrul era foarte ocupat... Camera, comisiunile... Se va mai vedea... Pentru Petre, el văzuse tot. Va cere pur și simplu să se ducă iar la postul său. Se gândi că rezistența la tiranica voiață a Sarei va fi o probă de energie pe care o va da, nu fără folos.

Nu voi să neliniștească pe mamă-sa anunțându-i plecarea, fără să aibă, în același timp, a'i da o explicațiune valabilă. Avea câte-va afaceri de regulat la Paris, și mai ales voia să vază pe Frossard, de-a cărui discrețiune era sigur. De la el avea să afle tot ce se întâmplase de la plecarea lui. Reintorcându-se, seara, va spune mamei sale că de la minister primise ordin să plece îndată iar în Algeria. Credea că astfel combinase totul pentru a nu mai fi loc de surprinderi. Execută din punct în punct programa ce făcuse, plecă cu trenul de dimineață, ca să fie sigur că nu va întâlni pe nici unul din familiarii de la Canalheilles, și sosi la Paris de vreme.

(Va urma).

concentrând la Canalul de Suez, care ar întrece stipulațiunile conținute în Firmanul concesiunii canalului, va trebui spre a fi valabile, să primească mai întâiu sancțiunea Sultanelui, Suveranul Egiptului.

Roma, 16 Iuliu

Se telegrafiază din Constantinopol „Agenției Stefani“ că contele Corti a atras serioasa atențiune a Porții asupra falselor zgomote cari circulă, privitoare la cumpărarea de pământuri pe coasta Tripolitanei de către Italiani. Contele Corti cere ca să caute izvorul acestor false zgomote și ca Poarta să le desminte într'un mod formal.

(Havas).

BIBLIOGRAFIE

Au apărut:

POEZIELE ȘI NUVELELE

D-lui

DULIU ZAMFIRESCU

Se află depuse spre vânzare în București la librăria Graeve et Comp. Socecu et Comp și Ioanițiu—Prețul 5 lei.

A apărut:

BĂTĂLIILE VIEȚII

(Volumul II).

Sergiu Panin, de Georges Ohnet.

(Edițiunea a 32-a. Op încoronat de Academia francesă.) Tradusă din franțuzește, de V. C. Radovitz.—Prețul unui exemplar 2 l. n.

In editura librăriei Socec & Co. a apărut:

Manualul oficerului inferior

cuprinzând deosebite cunoscințe ce se cer la inspecțiunile generale precum și dezvoltarea cestiunilor cerute de programul examenului căpitanilor, de Ioan Vasiliu. Prețu: unui exemplar 5 lei noui.

Calăuza pentru Mamele tinere

de

Dr. Mawr (Englez).

se află de vânzare la toate librăriile din capitală.—Prețul 2 lei.

GEORGE SLAMA

Dentist Englez

s'a mutat de la Sf. Georgehe Calea Victoriei, No. 30, vis-a-vis de Hotel Otetelehanu.

VIN NEGRU

de Orevița și Golu-Drancea

Veohi de 4 ani, calitate superioară tuturor altor vinuri.—15 fr. vadra.

ALB DE DRAGASIANI

din recolta anului 1879.—15 fr. vadra la

PAUN POPESCU & Comp.

18, Strada Lipscani, 18.

SOHIMB ȘI COMISION

FRĂȚII BENZAL

41 bis, STRADA LIPSCANI, 41 bis,

CURSUL BUCUREȘTI

Pe ziua de 5 Iulie 1883, ora 12

EFOTELE	Cump.	Vând.
6% Oblig. de Stat convertite.	98	98 1/2
6% Căilor ferate Rom.	101 1/2	102
5% Renta Amortisabilă.	93	93 1/2
5% Renta Română	92	92 1/2
Oblig. de Pensie [800 l.] Dob. 10 fr.	230	235
7% Serisuri fonciare rurale.	101 1/2	102
5% " " " " " "	90	90 1/2
7% " " " " " "	101 1/2	102
6% " " " " " "	97	97 1/2
5% " " " " " "	87	87 1/2
5% Impr. Municipal București	83	84 1/4
Impr. cu pr. Buc. (bil. 20 l.)	33	34
Act. Băncii Naț. a României	1330	1340
Acțiuni Dacia-România	330	335
" ale soc. de cred. mobil.	208	210
" " " " " " " " " "	485	490
Obligațiunile egite la sorți și C.	99 1/2	aur.
Acțiuni soc. Naționale.	2 25	2 28
Aur contra Argint și B. Banca	2 1/2	2 1/2
Rubla hârtie	2 50	2 55
Florini	2 42	2 43
Lose otomane.	50	55

CURSUL DIN VIENA	
16 Iulie	
Napoleonul.	9 50
Ducatul.	5 66
Lose Otomane.	24 60
Rubla hârtie.	116 1/2

CURSUL DIN BERLIN	
16 Iulie	
Oppenheim	109 70
Rubla hârtie.	199 40
Oblig. noui 6%.	103 90
" 5%.	100 10
Renta Amort 5%.	93 90

CURSUL DIN PARIS	
16 Iulie	
Renta Română.	91 1/2
Lose Otomane.	51 1/4

SOHIMBUL	
5 Iulie	
Paris (3 luni).	99 25
" la vedere.	100 10
Londra (3 luni).	25 5
" la vedere.	25 39
Berlin (3 luni).	122 40
" la vedere.	123 50
Viena la vedere.	243

Adrese pentru telegrame BENZAL

